

FRÅGOR SOM UTMANAR
STEREOTYPER UTAN
ATT FÖRSTÄRKA DEM.
NORMKREATIVT
HELT ENKELT!

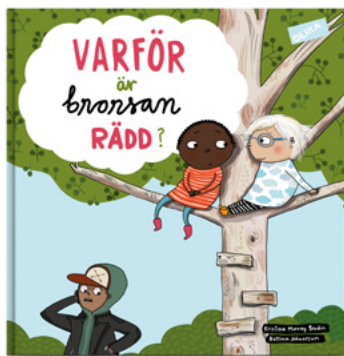
OLIKA

Pedagogisk bokhandledning till

Varför är brorsan rädd?

av författaren Kristina Murray Brodin och illustratören Bettina Johansson

De normkreativa frågorna är stöd för ditt samtal med barnen. Faktarutorna är riktade till dig som vuxen.

FRÅGOR OM KÄNSLOR, INLEVELSE, KONFLIKTER OCH SAMTYCKE

1. Hamsa och Alvdیس leker ute på gården när de får syn på Nadines brorsa. Han ser rädd ut, tycker Hamsa och Alvdیس. Hur kan de se att han är rädd? Hur tror du att du ser ut när du är rädd?
2. Alvdیس undrar om brorsan är rädd för åska. Hamsa tycker att det är spännande när det mullrar. Finns det något som du tycker är spännande? Hur känns det när något är spännande?
3. Brorsan kanske har tappat bort sina mammor, föreslår Hamsa. Har du tappat bort någon någon gång? Hur kändes det? Om du inte gjort det, hur tror du det kan kännas? Och vad kan vara läskigt med att tappa bort någon, tror du?
4. Alvdیس brukar hålla hand när hon är rädd, till exempel när hon fick en spruta. Finns det något du kan göra som får dig att känna dig mindre rädd?
5. En gång hade Alvdیس tagit Hamsas dinosaurie. Då ville hon inte gå till förskolan. Har du gjort något någon gång som gjort att du inte velat gå till förskolan? Vad då?
6. En dag knuffade Kim Hamsa, och Alvdیس sa ”Stopp!” Hamsa blev glad att någon hjälpte honom. Har någon knuffat dig någon gång? Hur kändes det? Har du knuffat någon? Varför? Hur kändes det efteråt?
7. Alvdیس säger att alla får bestämma om de vill kramas. Vad tror du hon menar med det?
8. Hamsa frågar om Alvdیس vill kramas. Hon säger ja! Hur vet vi om någon vill? Kan vi se det på personen? Hur kan vi göra om vi är osäkra om någon vill eller inte, tror du?

Köp boken och ladda ner
handledningen på www.olika.nu.

OLIKA förlag - utbildning - kommunikation
Ut med stereotyper - in med möjligheter!
www.olika.nu

”Utbildningen ska ge barnen
möjlighet att utveckla sin
förmåga till empati och
omtanke om andra genom att
uppmuntra och stärka deras
medkänsla och inlevelse i
andra människors situation.”

Lpfö 18

9. Rädsla och nervositet är exempel på olika känslor. Vilka fler känslor finns det? (Till exempel ilska, lycka, glädje, ledsamhet, nyfikenhet, skam och förvåning.)

Övning: Låt barnen visa olika känslor, till exempel ilska, för att själva hitta känslan och få tillgång till den i kroppen. Efter att ni inventerat vilka känslor som finns kan ni turas om att visa olika känslor, så får de andra gissa vilken känsla som visas. Prata om ifall det går att dölja den riktiga känslan bakom en låtsad, och hur det i så fall känns.

10. Alvdís och Hamsa frågar brorsan varför han är rädd. Han säger att han ska flyga luftballong, och att det är spännande och nervöst samtidigt som det är skrämmande. Har du gjort något som fått dig att känna flera saker samtidigt? Hur kändes det i kroppen? Vilka känslor kände du då?

11. Alvdís håller Hamsa i handen för att han inte ska vara rädd när det åker nerför rutschkanan. Finns det något som du varit rädd för? Har någon hjälpt dig att möta din rädsla, så som Alvdís hjälper Hamsa?

FRÅGOR OM LEK OCH AKTIVITET

12. Hamsa och Alvdís åker rutschkana ute på gården. Vad brukar du göra ute på gården? Vad leker du och dina kompisar på förskolan?

13. Brorsan åker luftballong! Vad tror du kan vara spännande med det? Finns det någon aktivitet du gärna vill göra, men som känns lite läskig?

OM KÄNSLOR

Killen som sitter på en sten och är rädd visar en bild av en person som sällan tillåts visa känslor i böcker och annan media. Genom att spegla en ung kille på detta sätt kan mansrollen breddas så att den även inkluderar känslouttryck. I vår tid förknippas känslor, och framför allt gråt, med flickor och kvinnor och det har ansetts stå för svaghet snarare än styrka. Under 1700-talet var det dock annorlunda, då ansågs det mycket manligt att gråta. Det innebär att värderingarna som är knutna till olika beteenden och känslor är något som vi människor formar. Att få rätten att känna och uttrycka sina känslor är en viktig del av att bli en hel människa – både små flickor och små pojkar behöver hjälp att identifiera och sätta ord på olika känslor för att kunna ta hand om dem på ett bra sätt.

OM VÄNSKAP

Alvdís och Hamsa leker tillsammans, samtidigt som de delar tankar och känslor med varandra. Att visa på en självklar vänskap mellan flickor och pojkar är viktigt då den ofta görs om och tolkas som romantisk kärlek utifrån heteronormen. Att benämna kärleken som romantisk kan driva vänner ifrån varandra eftersom det blir jobbigt att höra sådant som "ni är kära". Två pojkar som leker ihop får sällan höra att de är kära eller kommer att gifta sig när de blir stora. Genom att istället alltid benämna alla relationer mellan barn främst som vänskaplig, kan vi vuxna lämna barnen friare att utveckla sina vänskapsrelationer och även de kärleksmönster som passar dem. I barnböcker behövs det fler bilder av självklar och stark vänskap mellan flickor och pojkar. Varför är brorsan rädd? är viktig eftersom vi behöver fler förebilder som skildrar självklar och stark vänskap mellan pojkar och flickor.

Köp boken och ladda ner handledningen på www.olika.nu.

OLIKA förlag - utbildning - kommunikation
Ut med stereotyper - in med möjligheter!
www.olika.nu

Vill du veta mer om jämställdhet och normkreativitet?
 Läs mer och boka våra populära utbildningar på [olika.nu/utbildning!](http://olika.nu/utbildning)